מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את השורש י־ר־ש ואת המילים הנגזרות ממנו
- להבחין בין מורשת מוחשית למורשת בלתי מוחשית
- להבין מהי מורשת חיה וכיצד היא עוברת מדור לדור

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – הבנת השורש י־ר־ש

1. א – י־ר־ש
2. ב – הי׳ הופכת לו׳
3. ב – יורש
4. ב – להעביר הלאה לדור הבא

חלק ב' – מוחשי או בלתי מוחשי

1. ג – בניין היסטורי
2. ג – מנהג לאפיית חלה
3. ב – כי היא קיימת במעשים, בקול וברגש

חלק ג' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – מורשת היא גם מה שמקבלים וגם מה שמעבירים הלאה
2. נכון – כך נאמר בדף - כל דור מוסיף משהו משלו
3. לא נכון – כלי הוא חפץ מוחשי, אפשר לראות ולגעת בו
4. נכון – אי אפשר לגעת בשפה אבל אפשר לדבר ולשמוע אותה
5. לא נכון – כל דור מוסיף למורשת משהו משלו

חלק ד' – השלמת מילים

1. מורשת
2. יורש
3. להוריש
4. מוחשית
5. בלתי מוחשית

חלק ה' – התאמה

- 1 – ג (כל מה שעובר מדור לדור)
- 2 – ד (מי שמקבל ירושה)
- 3 – ה (מי שמעביר הלאה)
- 4 – א (אפשר לראות ולגעת)
- 5 – ב (אפשר לעשות, לשמוע ולהרגיש)

חלק ו' – מיון מוחשי או בלתי מוחשי

1. מוחשי: חפצים, מבנים, בגדים, מסמכים. בלתי מוחשי: מנהגים, שירים, שפה, סיפורים
2. כי אנחנו מקבלים מורשת מהדורות הקודמים, ובתורנו מעבירים אותה הלאה לדורות הבאים

כרטיס יציאה – מה לחפש

- כל מה שעובר מדור לדור
- דוגמה מוחשית: חפץ/מבנה; דוגמה בלתי מוחשית: מנהג/שיר/שפה
- העובדה שאנשים ממשיכים לעשות אותה וכל דור מוסיף לה משהו

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח בדיון קצר על מנהגים משפחתיים לפני תחילת הדף כדי לחבר את התלמידים לנושא
- כדאי להדגיש בלוח את השורש י־ר־ש ואת כל המילים הנגזרות ממנו לפני תחילת התרגול
- בחלק הפתוח מומלץ לאפשר לתלמידים לשתף בעל פה את התשובות למען דיון כיתתי מעשיר

דף תרגול: מהי מורשת?

דף התלמיד/ה **עולים חדשים**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף הזה לומדים מילה חדשה - מורשת. נלמד מה המילה אומרת ואילו סוגים יש.

📖 מילון קטן:

ירושה	מה שעובר לאדם ממי שהיה לפניו
מורשת	כל מה שעובר מדור לדור
יורש/יורשת	מי שמקבל ירושה
ירש	קיבל ירושה
להוריש	להעביר הלאה לדור הבא
מוריש/מורישה	מי שמעביר הלאה
מוחשי	אפשר לראות ולגעת בו
בלתי מוחשי	אי אפשר לגעת בו אבל אפשר לעשות ולהרגיש

1 חלק א' – הבנת השורש י־ר־ש

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה השורש של כל המילים האלה?

א) י־ר־ש ב) מ־ו־ר ג) ר־ש־ת ד) מ־ר־ש

2. איזה שינוי קורה במילה מורשת?

א) הש׳ הופכת לת׳ ב) הי׳ הופכת לו׳ ג) הר׳ נעלמת ד) השורש לא משתנה

3. מי הוא מי שמקבל ירושה?

א) מוריש ב) יורש ג) ירש ד) מורשת

4. מה הפועל להוריש אומר?

א) לקבל ירושה ב) להעביר הלאה לדור הבא ג) לשמור לעצמו ד) למכור מורשת

2 חלק ב' – מוחשי או בלתי מוחשי

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה אפשר לראות ולגעת בו?

א) שיר עתיק ב) מנהג משפחתי ג) בניין היסטורי ד) שפה

2. איזו דוגמה שייכת למורשת בלתי מוחשית?

א) חפץ עתיק ב) מסמך היסטורי ג) מנהג לאפיית חלה ד) בגד מסורתי

3. מדוע אי אפשר לגעת במורשת בלתי מוחשית?

א) כי היא נעלמה ב) כי היא קיימת במעשים, בקול וברגש ג) כי היא אסורה ד) כי היא לא חשובה

3 חלק ג׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	מורשת היא רק מה שאנחנו מקבלים מהעבר	☐	☐
2	מורשת חיה נשארת חיה רק כשאנשים ממשיכים לעשות אותה	☐	☐
3	כלי עבודה עתיק הוא דוגמה למורשת בלתי מוחשית	☐	☐
4	שפה נחשבת למורשת בלתי מוחשית	☐	☐
5	כל דור חייב לשמר את המורשת בדיוק כפי שקיבל אותה, בלי לשנות דבר	☐	☐

4 חלק ד׳ – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. כל מה שעובר מדור לדור נקרא _____

2. מי שמקבל ירושה נקרא _____

3. להעביר הלאה לדור הבא נקרא _____

4. מורשת שאפשר לראות ולגעת בה נקראת מורשת _____

5. מורשת שאי אפשר לגעת בה אבל אפשר לעשות ולהרגיש נקראת מורשת _____

5 חלק ה׳ – התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. מורשת	___	**א.** אפשר לראות ולגעת
2. יורש	___	**ב.** אפשר לעשות, לשמוע ולהרגיש
3. מוריש	___	**ג.** כל מה שעובר מדור לדור
4. מוחשי	___	**ד.** מי שמקבל ירושה
5. בלתי מוחשי	___	**ה.** מי שמעביר הלאה

6 חלק ו׳ – מיון מוחשי או בלתי מוחשי

ענו בקצרה.

1. כתבו שתי דוגמאות למורשת מוחשית ושתי דוגמאות למורשת בלתי מוחשית

2. הסבירו במילים שלכם למה אומרים שמורשת היא גם מה שקיבלנו וגם מה שנעביר

כרטיס יציאה

מהי מורשת?

תנו דוגמה אחת למורשת מוחשית ודוגמה אחת למורשת בלתי מוחשית

מה הופך מורשת למורשת חיה?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀